

Ransbergs Skola

Kulturhistorisk byggnadsinventering

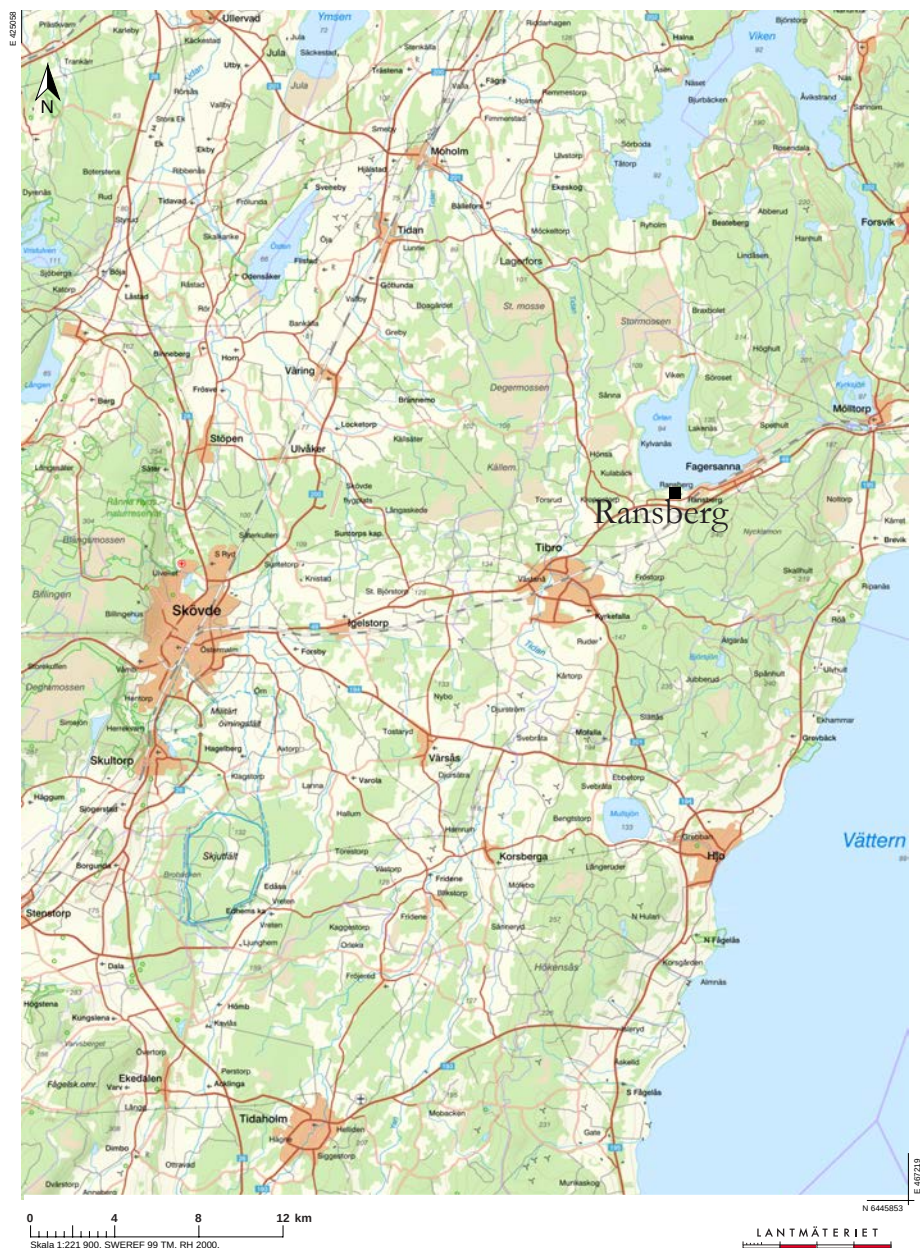

Prästbolet 2:26, Ransbergs sn
Tibro kn, Västergötland

Roberth Olofsson
Byggnadsvårdsrapport 2021

VÄSTERGÖTLANDS
MUSEUM

Rapport och foto: Roberth Olofsson

Västergötlands museum, Box 253, 532 23 Skara

Tel: 0511-260 00

E-post: info@vgmuseum.se

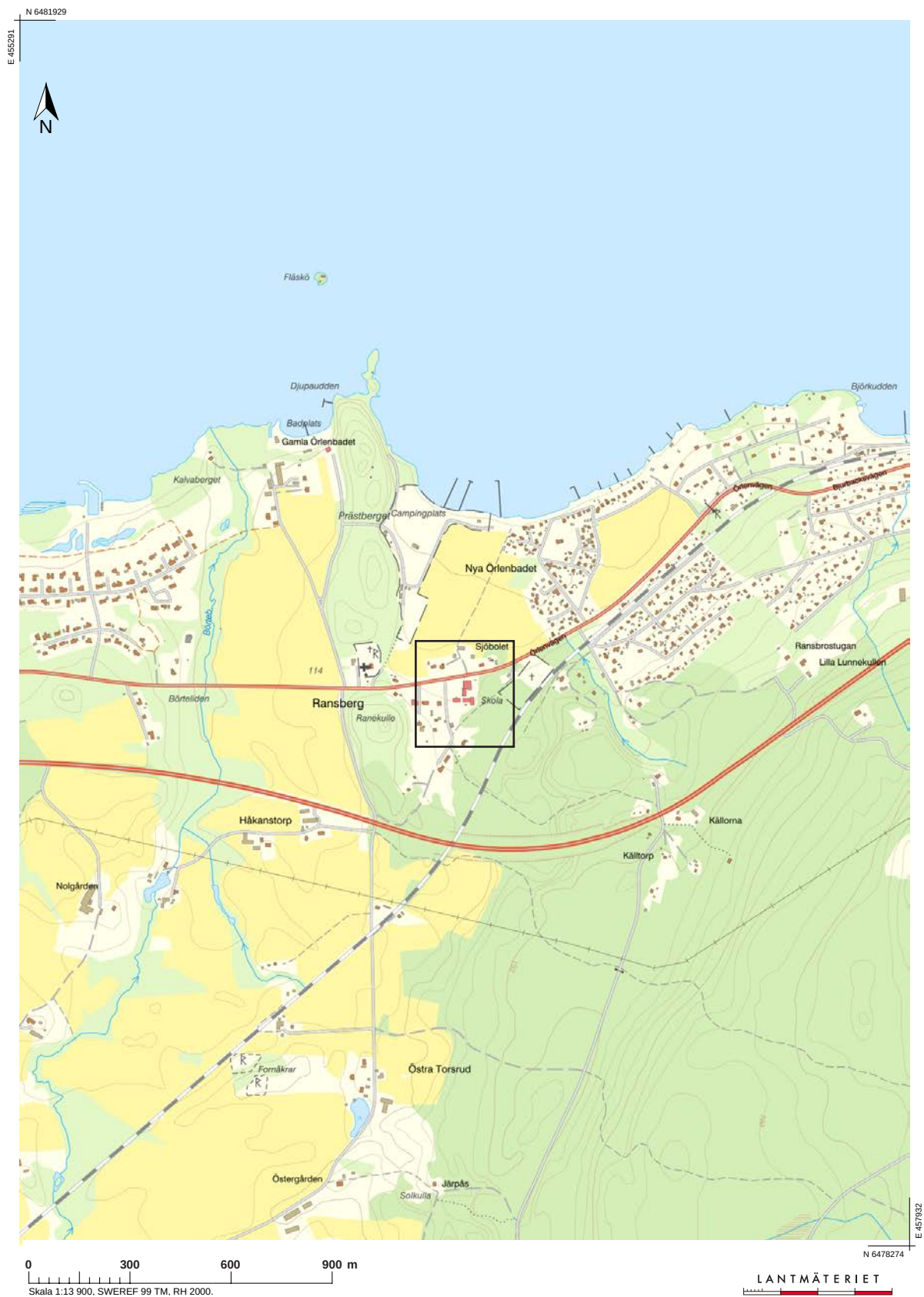
www.vastergotlandsmuseum.se

© Västergötlands museum 2019

Innehåll

Inledning.	5
Ransberg socken.	7
Allmän historik.	8
Karaktärisering.	11
Byggnadsbeskrivning.	15
Värdering av skolområdet	21
Kulturhistorisk konsekvens bedömning	28
Rekomendationer.	29
Referenser.	30

Bildbilaga

Källa: Lantmäteriets kartservice.

Inledning

På uppdrag av Tibro kommun har Västergötlands museum gjort en kulturhistorisk inventering av Ransbergs skola. Ransbergs skola står inför rivning, den gamla skolbyggnaden är tillsammans med miljön kring värderat i kulturmiljöprogrammet för Tibro kommun från år 1985. Det är bara den gamla skolan som är utpekad i byggnadsinventeringen som finns för kommunen. År 2021 görs ett kulturmiljöunderlag i form av en inventering. Detta underlag tar inte ställning till några aktuella planförslag utan utgör ett oberoende kunskapsunderlag. Underlaget syftar i första hand till att ge en god förståelse för Ransbergs skolas historiska dimensioner samt ge en bild av vilka kulturhistoriska kvaliteter som finns att utnyttja i den befintliga miljön. Tibro kommun skall nu genomföra en förnyad detaljplaneläggning av området och önskar exploatera området för en ny skola. Den nu genomförda inventeringen har omfattat fotodokumentation av området, arkivstudier, främst byggnadsnämndens arkiv med äldre ritningar samt lantmäteriets arkiv med historiska kartor. Därefter har materialet sammanställts och bearbetats.

Metod och disposition

Rapporten omfattar en historik över skolan, beskrivning samt fotografier av de olika byggnaderna och skolmiljöns kulturhistoriska värde. Arbetet har varit uppdelat i en fältdel med inventering och fotografering samt en arkivgenomgång. De aktuella arkiv som gått igenom har varit Västergötlands museums arkiv, lantmäteriet historiska kartor och material från Tibro kommuns stadsbyggnads enhets arkiv. Utöver arkiv har uppgifter hämtats från aktuell litteratur. De i rapporten redovisade arkivuppgifterna utgör en sammanfattning av genomgångna arkiv och ska inte ses som en komplett beskrivning av händelser i skolas historia. Kommunen har rätt att fritt bruka fotografierna.

För Skolan har en sammanfattande kulturhistorisk bedömning gjorts där de kulturhistoriska värdena lyfts fram. En kulturhistorisk bedömning är aldrig definitiv utan hela tiden föremål för omvärderingar. Vid bedömningen tas hänsyn till dels varje enskild objekts egna värden, men också till värden i förhållande till andra skolor i kommunen och övriga landet. Den kulturhistoriska bedömningen beskriver värden och karaktärsdrag i stort. Inför planerade förändringar eller rivning bör varje ärende behandlas fall till fall. Utifrån den kulturhistoriska bedömningen tas beslut om vilka rekommendationer som bör tas hänsyn till.

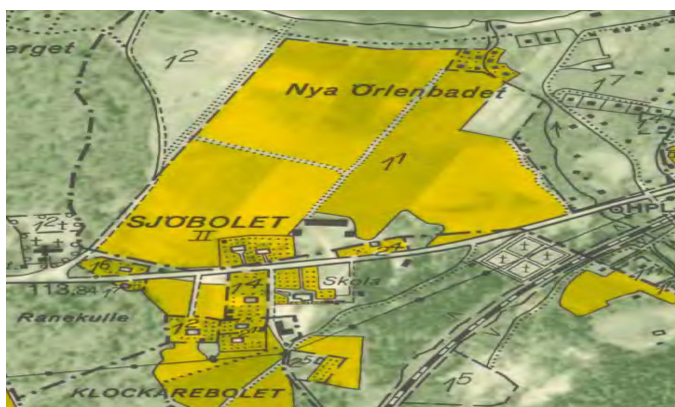
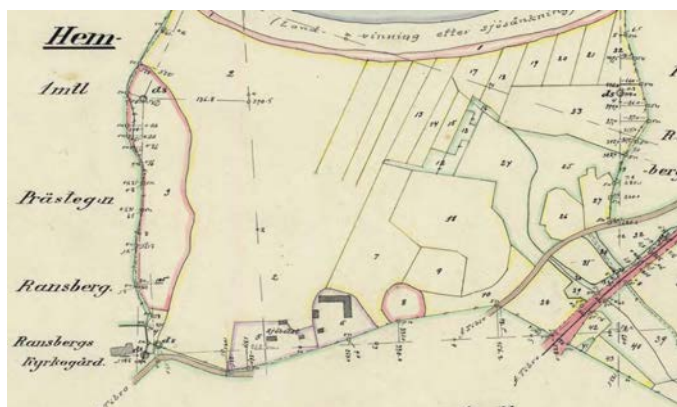
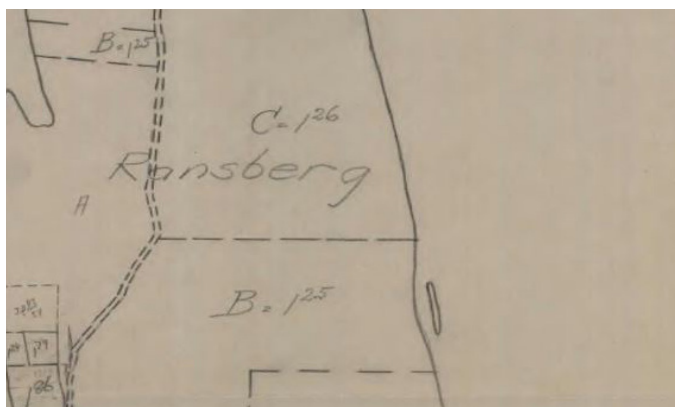
Syfte

En kort förklaring är att allt som skapats och skapas av människan innehar ett kulturhistoriskt värde. Värdet är tidsbundet och kan öka eller minska beroende på hur vi ser på vår historia, samtid och framtid. Ett kulturhistoriskt värde definieras inte utifrån ett negativt kontra positivt synsätt, utan är spår som finns kvar från någon typ av förändring som skett och påverkat människans kultur. Det kan, exempelvis för en byggnad, vara kopplat till en samhällsförändring eller en arkitektonisk strömning. I en hel miljö där byggnader tillkommit och försvunnit under en lång tidsperiod är det viktigt att även beakta dess omgivning. Kort sagt är den kulturhistoriska värderingen en metod att belysa kulturuttryck som är viktiga att bevara för eftervärlden. Syftet med detta är att vi i vår samtid ska ha möjlighet att förstå omgivningens historiska bakgrund. Metoden att förklara de kulturhistoriska värdena bygger på det system som Riksantikvarieämbetet utarbetat. Systemet bygger på olika värdekriterier som är sorterade under dokumentvärden samt upplevelsevärden. Dessa kompletteras med vissa övergripande och förstärkande egenskaper. Resultatet ger en nyanserad och kvalitativ analys av bebyggelse.

- Dokumentvärden är de historiska värden som byggnaden genom sin existens berättar. Dessa historiska egenskaper delas upp i underrubrikerna: byggnadshistoriskt, byggnadsteknikhistoriskt,

arkitekturhistoriskt, samhällshistoriskt, socialhistoriskt, personhistoriskt samt teknik- och industrihistoriskt värde.

- Upplevelsevärdena karaktäriserar upplevelsen av byggnaden. Dessa kriterier delas upp i: arkitektoniskt värde, konstnärligt värde, patina, miljöskapande värde, identitetsvärde, kontinuitetsvärde, traditionsvärde och symbolvärde.
- De övergripande och förstärkande motiven kompletterar värdena. Dessa motiv är autenticitet (äkthet och ursprunglighet), pedagogiskt värde (tydlighet), kvalitet samt sällsynthet och representativitet. Årsringar i ortens bebyggelse Bebyggelsens utveckling och framväxt i en stad eller ort är starkt kopplad till den historiska bakgrunden. Exempelvis kan en expansion inom industrin få som följd att nya bostadsområden uppförs då mer arbetskraft är nödvändig. De historiska skeendena som format orten blir på så sätt avläsbara i ortens fysiska miljö. Man kan göra en jämförelse med ett trads årsringar. Lager på lager av bebyggelse från olika tider bildas och orten växer. I vissa skeenden genomförs stora rivningar av hela områden i städer och tätorter. Vid ett sådant ingrepp i den fysiska miljön försvinner ofta hela årsringar av bebyggelsen och ortens framväxt blir svårare att förstå. I och med detta kan även ortens identitet bli otydlig för de människor som lever och verkar där.

Överst till vänster går det att se den häradsekonomiska kartan från år 1877-1882. Det går tydligt att se hur järnvägen gör en mjuk sväng tvärs igenom Ransberg socken. På kartan överst till höger går det att se en avstyckningskarta som rör prästbolet från år 1884. Till vänster i bilden går troligen vägen och det som är C1:26 bör vara tomten som sedan blir Prästbolet 2:26. Nederst till vänster går det att se en exproprieringskarta från 1907. Det röda partiet till vänster i kartan är mark som staten har exproprierat. Den dragning av räls ligger precis ovanför Prästbolet 2:26. Nederst till höger går det att se den ekonomiska karta, från år 1959. På den kartan finns skolan utmärkt och här går järnvägen en bra bit ovanför fastigheten. Källa: Lantmäteriet

Arbetare vid Torvfabriken i Ransberg år 1927. Källa: Digitalt museum.

Ransberg socken

Ransbergs socken utgör sedan 1971 den ena av Tibro kommuns två socknar. Som socken har Ransberg medeltida ursprung och gick upp i Karlsborgs garnisons församling vid dess bildande år 1831. Idag är den, tillsammans med Kyrkefalla socken en del i det större Tibro pastorat. Socknen består till stor del av sjön Örlen. Tidan flyter genom det lägre landet i västra delen, medan bergsbygden Vikarskogen och Hökensås reser sig i öster. I västra delen finns några större mossområden. Socknen gränsar i söder mot Kyrkefalla socken och i väster mot Locketorp och Götlunda i Skövde kommun, i norr mot Töreboda kommun och i öster mot Karlsborgs kommun. Ransbergs norra och östra delar gränsar till Tivedens skogsområde. Här bildar de stora moränåsarna ett kuperat landskap. Jordbrukslandskap återfinns i socknens södra och västra delar. Tidans sträckning genom Hönsa uppvisar ett brant fall. I socknen genomdrevs laga skifte under 1800-talet endast i jordbruksområdena i söder och väster, medan bybildningarna i norr, t ex Höghult, Spethult och Noloset, i stort sett bibehölls intakta. Den övriga bebyggelsen ligger spridd längs vägarna. Socknen har inga större herrgårdar, förutom säteriet Måsebo, utan består främst av kronogårdar såsom ex Bankebolet, Fagersanna, Nolgården, Kopparkulla och Årtekärr. Jord- och skogsbruk har tidigare totalt dominerat näringslivet i socknen. Ett mindre inslag av industri med anknytning till huvudnäringarna har dock funnits, bl a kvarnindustri, ett mekaniskt spinneri samt bräntorvstillverkning. I Björkhult fanns under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet ett tegelbruk. Järnvägens framdragande under 1870-talet möjliggjorde också en etablering av ett sågverk i Fagersanna. Här har även under 1900-talet trävaruhandel och en mindre snickeri- och möbelindustri anlagts. En relativt stor andel av bebyggelsen i socknen utgörs idag av fritidsbostäder. Rekreation och fritidsmöjligheter i kombination med en ökad fritid har medfört en kraftig expansion av nybyggda sommarbostäder och en ökad vilja att omvandla äldre bostäder vid sjön Örlen och i dess närhet till fritidshus. De äldre fritidshusområdena anlades bl a på grund av de förbättrade kommunikationsmöjligheterna som järnvägssträckningen Skövde – Karlsborg medförde. Järnvägen Skövde – Tibro – Karlsborg togs i bruk år 1876 för gods- och persontrafik. År 1986 lades persontrafiken ned. Godstrafiken hade ett uppehåll mellan åren 1993

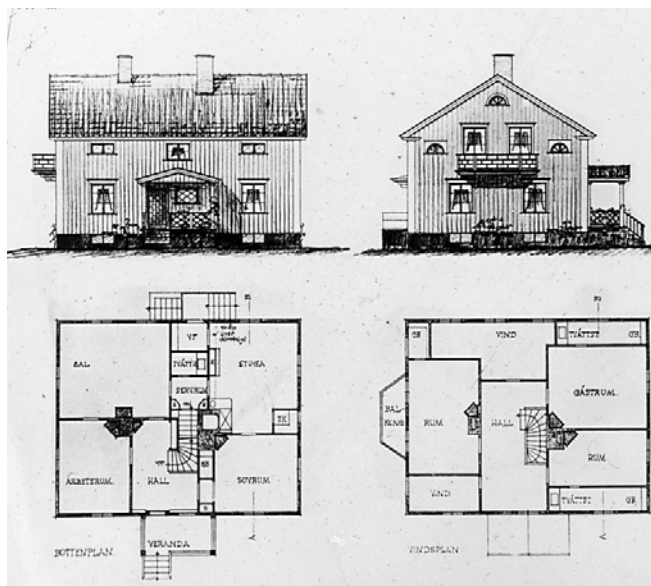
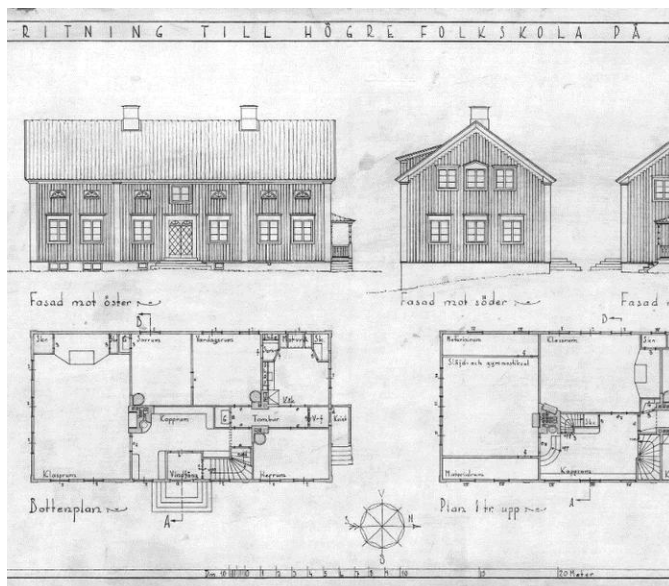

Till vänster; torfvarbetare i Ransberg ca 1920, fotograf okänd. Till höger arbete på järnvägen år 1927, fotograf okänd. Foton: Digitalt museum

och 1995, därefter togs driften upp av ett privat företag. Bandelen Tibro – Karlsborg stängdes av Banverket år 2003. År 2016 blev Ransberg ett distrikt och har en hög tillväxt av bostadsbebyggelse och Ransbergs skola utgör en centralpunkt i området.

Allmän historik

När den allmänna folkskolan grundades 1842, då skulle skolväsendet nå ut alla Sveriges landsorter. Folkskolan kom till för att skapa en allmän skolgång i landet men också som en kontroll- och fostringsapparat. Idén om en allmän skola hörde samman med en önskan att kontrollera denna växande befolkning för att undvika uppror eller oroligheter. 1860-talet kom det in årsrapporter om dåliga sanitära förhållanden och jättelika klasser i fattiga delar av Sverige. Ett system med två parallella skoltyper hade uppstått för mindre bemedlade och en för de välbeställda i samhället, som levde på den svenska landsorterna. Liberala och socialdemokratiska reformer under 1900-talet strävade efter ett klassupplösande och en bit in på 1900-talet börjar skolgången ta denna form. Runt sekelskiftet 1900 byggs det många skolor på den svenska landsbygden. Skolorna uppfördes ofta i stilar som närmar sig nationalromantisk- eller nyklassicistisk stil.

Båda ritnigrana är på skolbyggnader i Sveige från ungefär samma tid som Ransbergs skola. Detta vittnar både om det institutionella skolväsendet men också på en tanke om standardiserat byggande och arkitektur. Foton: VGM Arkiv

Ransbergs folkskola byggdes år 1889 i det framväxande samhället. Skolan stod klar 1890 i den då helt lantliga miljön och därmed lades grunden för en skolmiljö som genom åren byggts ut med fler hus och numera rymmer matsal, gymnastiksal faciliteter till för- och grundskola. Folkskolebyggnaden genomgick en större ombyggnad 1928 då skolan byggdes ut åt norr. Fönstren blev större på den nybyggda delen på den norra sidan av huset. De stora fönstren skulle kunna härledas till funktionalistiska ideal. År 1956 byts fönster ut från spröjsade till tvålufts-fönster och fasaderna har tilläggsisolerats och sammantaget har byggnadens karaktär förändrats en hel del sedan den byggdes. Bygganden kan ändå tillskrivas ett kulturhistoriskt värde genom sin roll som skola, en central funktion i det framväxande samhället, och huset är viktig för helheten i den större skolmiljön med byggnader från olika tider i Tibros samhällsutbyggnad. Viktigt att slå vakt om är husets volym, placering, och roll i skolmiljön.

En tid av intensivt bostadsbyggande och snabb befolkningstillväxt inleddes. Under 1940-50-talen fördubblades befolkningens mängd och den snabba utvecklingen fortsatte fram till 1960-talet. I takt med den snabbt ökande befolkningen hade behovet av större skola i Ransberg blivit allt större och år 1974 lades det fram förslag i Kommunen på utbyggnad av skolan i Ransberg. De nya skollokaler invigdes år 1976. Placeringen hamnade en bit nedanför den gamla skolbyggnaden, en låg och bred huskropp som är typisk för de skolor som tillkom under denna tid. Ritningarna, som gjordes av Lars Jormeus AB Arkitektkontor, ansågs av sin samtid vara nyskapande när det gäller lokalernas anpassning till lärarnas och elevernas arbetsmiljö och aktivitetsbehov.

En väg att uppnå 1970-tals modernismens ideal var att göra lokalerna tillgängliga för diverse fritidsaktiviteter, som kunde samla både barn och vuxna även efter skoltid. Ransbergs skolans cen-

Ransbergs skola, troligen 1900-talets första hälft. Fotograf okänd.

trala läge bidrar till att möjliggöra denna funktion på orten. Ofta besökta samlingslokaler såsom skolrestaurang, idrottshall, förlades med entréer i nära anslutning till parkeringsplatser. Skolans planlösning på utformades för att skapa en praktisk och likställd skolmiljö. Eleverna delades in i grupper med egna centralkapprum, uppehållsutrymmen, matsal och skolgård. Arkitekten såg i tidens anda skolan som en viktig plats för opinionsbildning, och därmed för utformning av framtidens samhälle. Integrationen mellan skola och samhälle skulle ske genom skolans arbete med sociala och demokratisk fostran.

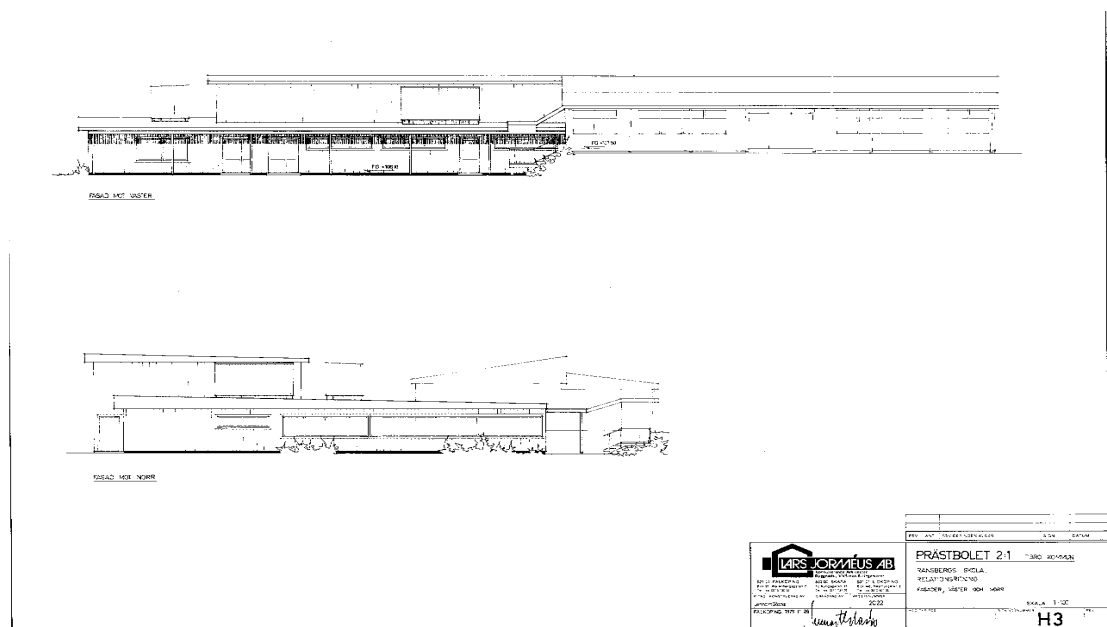
Skolområdet planerades i övrigt trafikseparerat med stängsel, tillgängligt via gångvägar från alla riktningar. Närheten till den planerade busshållplatsen vid skolan var ytterligare en viktig del i helhetstänket.

Byggnadshistorisk kronologi

- 1889-90 Nybyggnad, Skolan uppförs av Byggherren, Karl Fredrik Andersson.
- 1928 Den östra delen av skolan byggs ut av Byggherren Aron Andersson.
- 1956 Den görs ett antal renoveringar, Källaren bygg ut, Huvudentrén byggs om, fönster byts ut.
- 1968 Uppfördes byggnaden som kallas Baracken av Levins Industri.
- 1978 Matsalen och gymnastiksalen byggs ut av ingengjörskontoret Svenska väg AB, idag NCC. Arkitekter var Lars Jormeus AB i Falköping.
- 1980 Byggs byggnaden som ligger parallellt och öster om det äldsta huset. Byggs av Svenska Väg (NCC).
- 1993 Byggs den sista byggnaden i skolkomplexet. Huset placeras i en L-form ihopbyggt med huset från 1980-talet öster om den gamla skolbyggnaden. Byggnaden ritades av Janne Andren på Whites arkitekt kontor.

Karaktärisering

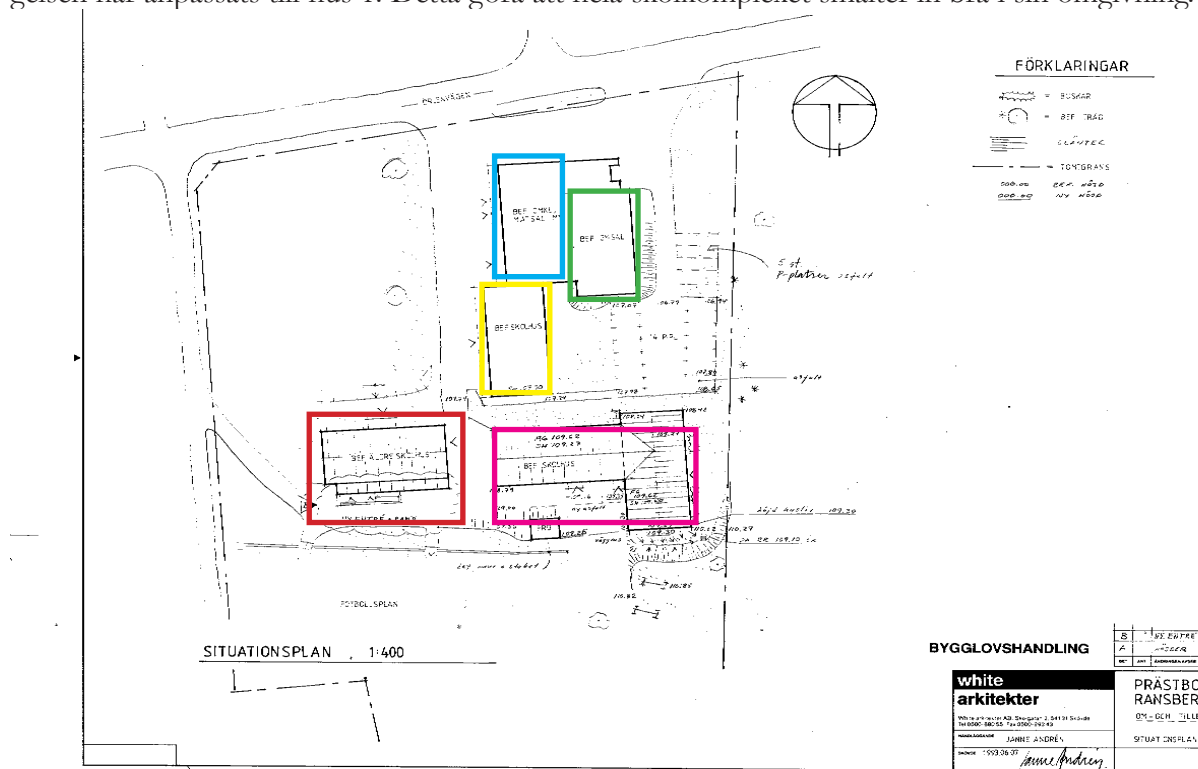
Ransberg skolkomplex består av 3 byggnadskroppar med olika funktioner. Klassrummen liksom kontor, bibliotek, expedition och elevhälsan är placerade i den gamla skolbyggnaden som ligger i sydvästra delen av skolområdet. Skolan har delats upp i fem (hus 1-5, efter geografisk placering)

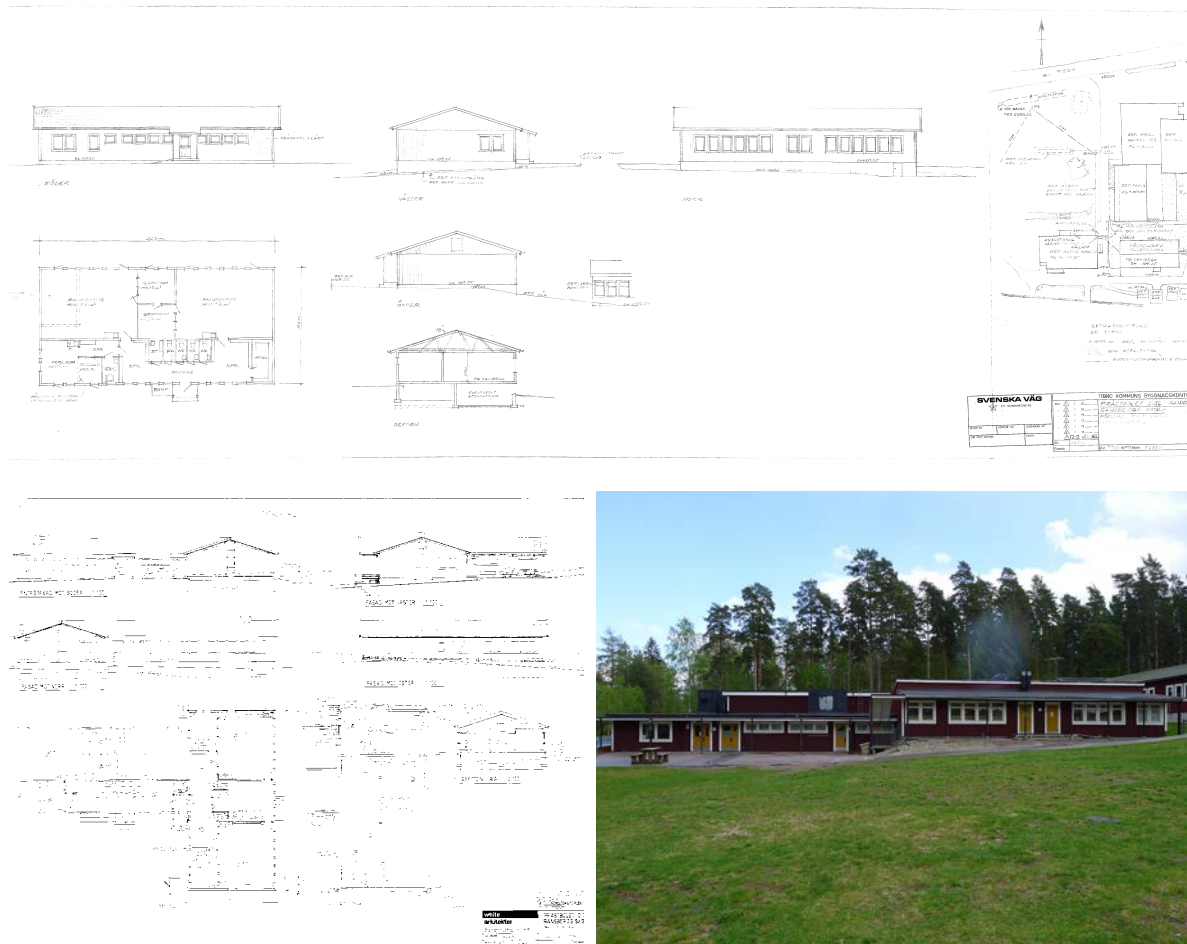
Ritning på utbyggnad från 1970-talet. Mat- och gymnastiksal. Källa: Tibro kommun stadsarkiv, stadsbyggnadsenheten.

avdelningar. I dessa delar inryms idag lågstadium, mellanstadium, bibliotek, fritidshem, personalrum, vaktmästeri, gymnastiksal och matsal. Till den gamla skolan ansluter i öster en byggnaden byggd 1995 (hus 5). I mitten en byggnad för matsal och gymnastiksal (hus 2 och 3) och i mitten av skolkomplexet finns "baracken" (hus 4). På så sätt skapas en sammanhållen skolmiljö som sluter sig mot öster och öppnar sig mot två skolgårdar i väster. En separat byggnad (hus 2) vid infarten till den norra skolgården. Anläggningen har inte byggts på- eller till med undantag av tillbyggda soprum på hus 3. Trots skolans storlek är skalan mänsklig vilket dels beror på att de stora byggnaderna på ett genomtänkt sätt har brutits upp i mindre delar, dels på den låga byggnadshöjden i hus 2 och 4 våningar. Bebyggelsen upplevs som ohierarkisk genom sin uppbrutenhet, sammanhållna skala och enhetliga arkitektoniska utformning. Detta tillsammans med det faktum att skolan saknar tydlig framsida och huvudentré gör dock att skolmiljön är något svårorienterad för nya besökare. Den låga skalan förstärks av placeringen mellan den stora gymnastiksalen och läget intill skogen, då det känns som skolkomplexet kommer ut ur skogen, som ligger bakom likt en ridå. Skolanläggningen har smugits in lågt belägen i landskapet omgärdad av grönska och upplevs främst från skolgården. Området präglas vidare av den tidstypiska trafiksepareringen vilket gör det möjligt att nå skolan utan att behöva korsa Örlensvägens trafikled. Allt detta skapar en avgränsad och genomarbetad skolmiljö som samtidigt samspelar med sin omgivning. Den röda fasadpanelen, fönsterbanden, det horisontella formspråket samt de platta taken är exempel på gestaltning som på olika sätt fångas upp av den omgivande bebyggelsen som tornar upp sig, främst i norr och sydöst. Skolgården planerades omsluten av ett lågt stängsel med stora gräsytor. Idag består själva skolgården till största delen av asfalt samt spelplaner, men vissa rester av äldre planteringar, träd samt med av avgränsade ytor finns kvar.

Hus 1:s röda profilerade locklist panel ha fått stå som riktmärke för de övriga tillbyggnaderna. De sentida husen 2 till 5 har en lite grövre oprofilerad locklist. Det följer en ide där den nya bebyggelsen har anpassats till hus 1. Detta gör att hela skolkomplexet smälter in bra i sin omgivning.

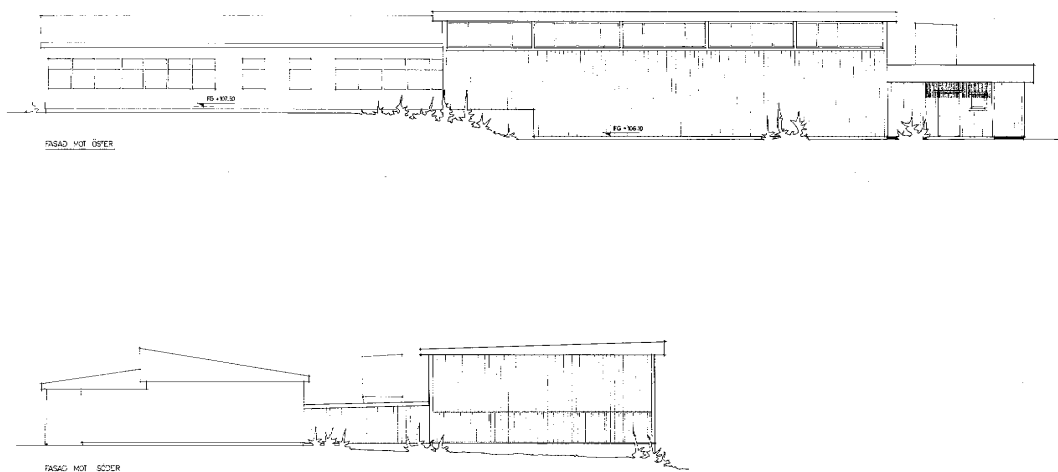
- Hus 1, Skolans äldsta huset, byggt 1890.
- Hus 2, byggt på 1970-talet.
- Hus 3, byggt på 1970-talet.
- Hus 4, byggt på 1960-talet.
- Hus 5, byggt på 1980 -90 -talet.

Den översta ritningen är hus 4, "baracken", som byggdes på 1980-talet. Den nedre ritningen till höger är hus 5 som byggdes på 1990-talet. På fotot till höger går det tydligt att se höjdskillnaden mellan hus 2 och 4.

Arkitekturen är typisk för 1970-talets offentliga byggnader i hus 2 till 4. Volymerna som präglas av horisontella former är skarpt skurna utan utstickande takutsprång. På fasaderna kombineras stående locklistpanel och vitfärgade detaljer samt plåtinklädda detaljer, vilket förstärker horisontaliteten och samtidigt binder ihop de många byggnadskropparna. Mot öster upplevs fasaderna mer slutna, medan de öppnar sig mot skolgårdarna där de flesta entréerna är placerade. Fasaderna är, trots mindre variationer, väldigt enhetliga till sin karaktär. Fasadur samt mindre väggarmaturer är återkommande inslag på flera av fasaderna. Av de enligt nybyggnadsritningarna ursprungliga placeringarna för fasadur finns ett kvar, de är placerade på västfasaden på den senaste byggnaden, hus 5, mot den gamla skolan hus 1. Även ett flertal av de ursprungliga armaturerna är bevarade. En arkitektonisk detalj som sticker ut på fasaden är Skärmtaket som går hela byggnadskroppens längd på hus 2,3,4. Den knyter samman byggnadskroppen kopplar samman hus 2 och 3 med en trappa vid en höjdskillnad i mitten av hela byggnadskroppen.

Då hus 2 och 3 uppfördes på 1970-talet, det som är matsal och Gymnastiksal, så byggdes det som kallas för "baracken" år 1985. Baracken, hus 4 byggdes med samma konstruktion med ett liknande pulpettak som hus 2-3 har. Skillnaden mellan taken är lutning där hus 4 har en större lutning än den övriga byggnadskroppen. Det har inte funnits möjlighet att mäta lutningen men den är uppskattningsvis 10-15 på hus 2-3 och 15-20 på hus 4. Husen är ihopbyggda på ett sätt som ser naturlig ut. Husen är souterräng hus 4 ligger en bit över hus 2-3, höjdmässigt. Tack vare

PRÄSTBOLET 2:1 TIBRO KOMMUN

LARS JORMEUS ARCHITECTS

att byggnadskroppen sitter souterräng så följer husen topografin på ett obekymrat sätt.

Fönster Byggnadens långsidor karaktäriseras av långa, horisontella fönsterband som på vissa ställen bryts av fönsterluftsbredda. Fönstren är kopplade och nästan alla av enluftstyp, ursprungligen i trä med fönsterbleck i plåt. Vissa entréer samt gavlar markeras av svagt indragna släpp i fasaden genom lodräta partier med enbart fönster och panel. Fasadernas fönsterband har ett mycket samstämmigt formspråk, men skiljer sig åt genom vissa variationer. I hus 5 har samtliga ursprungligen varit uppglasade med långsmala, lodräta fönster, I förhållande till hus 1 så har den bevarat den funktionalistiska uppglasade karaktären.

Entrée

Skolanläggningen har ett tiotal entréer med liknande utformning. Entrépartierna är uppglasade, har skärmtak eller farstukvisten på hus 1. Entrédörrarna på hus 1 är i trä är, målade i mörk gul kulör. Hus 2 till 4 har dörrar i någon typ av lätt metall och ett glaspartier. Hus 5 har nyare trä-dörrar i limträ.

Interiör

Skolan har ingen tydlig huvudentré eftersom skolanläggningen från början var uppdelade tre delar (hus 1, 2-4, hus 5) med egna centralkapprum, uppehållsutrymmen och skolgårdar. Denna strikta uppdelning har sedan ändrats och entré och centralkapprum i hus 1 har till exempel byggts om och delats in i mindre rum. Entré och centralkapprummet till hus 1 finns kvar, men utrymmet har omgestaltats under senare tid. Från början stod här elevskåp, de har nu flyttats ut mot väggarna. Golven utgörs av klinker, plastmattor, linoleummattor och väggarna är i partier klädda strukturtapet, underlag är troligen gips- eller tretexskivor. Glaspartier med rutor är isolerglas. Innertaken är klädda med akustikplattor i ursprungligt utförande. Entrén på nordfasaden av hus 1 utgör gamla huvudentrén. Entrén på södra sidan bildar en slags innergården som utgörs av en

På dilderna ser man hur ytor avgänsas mot varandra och olika rumbildningar uppstår inom skolkomplexet. Allt från skolgårdar till parkering ramas in av skolan och bildar en sammanhängande miljö. Nedre bilden till höger visar på en rakt siktlinje ner mot sjön som går mellan husen.

På hus 2 till 4 vetter alla entreer ut mot skolgården och dom sammanlänkas av det utstickande skärmtaket. Hus 1 har större fönster på den västra sidan av huset och större och aningen smalare fönster på den östra sidan. Detta är troligen ett resultat av ombyggnationer på 1930-talet.

mindre skolgård tillsammans med hus 5. Gymnastiksalen karaktäriseras liksom övriga delar av skolan av materialen mattor, avfärgade väggar furu. Förändringar som tillkom då eller senare är troligen gjorda 1980-talet. De flesta lokalerna har successivt moderniserats efter behov och nya byggnadskrav för skolmiljöer. Idrottshallens väggar är klädda i obehandlad furupanel, pulpettakket består av trä ligger på en betongplatta och har bärande stålstomme och sydfasaden består av fönster och ribbstolar. En öppning finns i salens västra långsida, Idrottshallen har en hög grad av ursprunglighet.

Byggnadsbeskrivning

Byggnaden är byggd år 1889-90, äldsta delen finns i västlig riktning från 1890. Till denna byggde huset ut i öster 1928. Huset är uppfört i två våningar på stenfot, från början med krypgrund. Det ska funnits en mindre matkällare under huset på ca 10 kvm, samt senare ett nedsänkt pannrum. Grunden av natursten har putsats med betong. Huset är byggt med en timmerstomme. Denna har klätts med stående träpanel täckt med locklist. Ursprungligen var troligen fasaden klädd med profilerad locklist. Det finns ännu exempel på detta med tämligen grova kraftiga profilerade locklister. Dessa har successivt ersatts med moderna oprofilerade smalare lister. I nederkanten finns en dropplist av trä, av olika årgång och kvalitet runt om byggnaden. Vid takfoten finns det här och var profilerade brädor och profilerade taktassar, både på långsidor och i gavelrösten, precis under takfoten, vilka är en rest av en mer dekorerad träfasad som är sågtandsprofilerad på övre delen. Fasaden är målad i Falurödfärg medan hörn och fönsterfoder är vitmålade. Stengrunden som har putsats för bestod troligen av huggen kvaderstensgrund. De flesta fönstren är utbytta till två- och treluftsfönster. Det finns dock kvar äldre mer dekorativt utformade fönsteromfattningar runt ett litet fönster på den äldre västra delen. Den västra sidan som är äldre har även storleksmässigt mindre fönster. Fönstren är av två- och treluftstyp utan spröjs, med kopplade bågar i trä. Dess modell härrör från den större renoveringen i mitten av 1900-talet, även om en del fönster troligen är av yngre datum. Sadeltak är täckt med tvåkupiga röda lertegelpannor. Taken har förstörats någon gång under 1900-talets troligen senare del. Taksprånget har utökats, både på långsidor och vid gavlarna, vilket ger huset ett aningen oproportionerligt utseende på den södra långsidan. Vid hörnen kan man ännu ana hur stort taket var från början. Frontespisen ovan entrén har troligen funnits här länge då detta var lärarbostaden. De var tidigare en takkupa som låg i liv med fasaden, men detta döljs av det kraftiga taksprånget sitter där idag. Skorstenen på den

Vid punkten där hus 2 till 4 länkas samman så skapar taken flera skarpa vinklar som står i kontrast till varandra.

äldre, västra sidan byggnadskroppen är plåtinklädd. Här finns även en ventilationsskorsten i plåt. På den östra delen finns en nyare skorsten i tegel. På den södra långsidan finns en farstuutbyggnad, troligen sentida, vilken är dagens huvudentré. Mellan den yngre och den äldre delen finns två dörrar, dörren i den äldre delen leder direkt till övervåningen. Den dörren hade troligen en mindre farstutillbyggnad som sedan ersatts av den mer sentida.

Interiört har byggnaden starkt präglats av tiden som skola sedan 131 år. Det finns få ursprungliga ytskikt synliga. Här har lagts in mattor och väggar har klätts med någon typ av skivmaterial som tapetserats och målats på modernt vis. Planlösningen är till stor del ändrad med nya mellanväggar med regelstomme och gipsskivor. Troligen renoverades byggnaden kraftigt på 1950-talet då källaren även grävdes ut och har sedan dess kontinuerligt förändrats för att passa samtidens krav på skollokaler. Det finns ännu fast skåpsinredning och dörrar vilka präglas av en stil som ofta infördes vid renoveringar på 1950-talet med släta enkla träluckor, målade i blank färg. Det som finns kvar från ursprunget eller äldre tider är murstocken i ett av rummen på bottenplanet. Den ursprungliga skolsalen från 1928-talet är troligen intakt till sin storlek och takhöjd, på den östra väggen i denna sal finns också två träbjälkar vilka bär upp väggen. Motsvarande finns på utsidan av väggen mot väster. Något mer finns bevarat på andra våningen som var lärarbostad, som idag används som kontor. Det finns även äldre panel kvar i en toa med städskrubba som finns under en nyare trappa som leder till övervåningen. Det finns även en kattvind som ser ut att vara från tidigt 1900-tal på övervåningen. På övervåningen innanför elevhälsan finns kallvinden från år 1890 som är förråd och där man placerat ventilationsaggregatet. Den äldre delen av byggnaden har ett åstak, med en längsgående stock från gavelröste till gavelröste, dock skarvad vid den nya delen. Takbjälkarna är klädda med breda ohyvlade brädor. Den östra väggens massiva plankstomme är inte synlig mot gaveln. Den ser vid första ögonkastet ut att vara timrad, men en glipa vid fönstret avslöjar att det är plank. Golvet under linoleum och plastmattorna är breda plank som partiellt är spikade med handsmidd spik. Murstocken till den f d eldstaden i den äldre delen skymtar över taket. I mötet mellan den äldre delen och den yngre finns en putsad murstock till skorstenen. Vinden över den yngre delen ligger ca en halv meter högre, då takhöjden är högre i salen än i övriga byggnaden.

1970

Hus 5. Angränsningen till skogen såväl rumsbildningen mellan byggnaderna så skapas en skolgårdsmiljö.

Hus 5

Sidokorridor som går ut med hela byggnaden. Hus 5.

Centralkaprum som nästan leder till alla klassrum. Hus 1.

Oinredd vind. Timret går att se i den västra gaveln. Det går även att se takstolarna, en ramverk konstruktion som är sammansatta med trädympling. Det går även se ett stickespåntak från insidan. Antingen har det varit stickespåntak eller så lade man det som undertak innan lerteglet lades. Taket över den äldsta byggnadsdelen är ett åstak med en längsgående takbjälke som vilar på gavelrösternas högsta spets.

Utbyggnaden av Ransbergs skola på 1970-talet uppfördes med en kombination av armerad betonggrund, bjälklag, trappor golv och vissa väggar utfördes med en stålkonstruktion, i övrigt är stommen av trä även bärande ytterväggar och hjärtvägg samt fasader. Ytteraket är fribärande plåt med överliggande isolering och tjärpapp. Ransbergs skola och alla andra folkskolor som byggdes runt om i landet vid denna tid, fanns vissa riktlinjer från Skolöverstyrelsen. Planlösningen för Ransbergs skola utgår från det så kallade sidokorridorsystemet där den längsta sidokorridoren och utomhus trappan återfinns i den mittersta delen av byggnadskroppen som knyter samman hus 2-4, och den kortare korridoren och det mindre i huvudsak återfinns i den södra byggnadskroppen, hus 4. I dessa två delar återfanns majoriteten av skolans undervisningslokaler. Den ursprungliga matsalen har troligen varit placerad i hus 1. Från 1946 blev nämligen skolmåltider obligatoriska i den svenska skolan vilket innebar att kök och matsal ingick i det principiella lokalprogrammet. I den norra byggnadskroppen, hus 2, återfanns, vid sidan av den utbyggda gymnastiksalen, ursprungligen planerad. En rad övriga funktioner som omklädningsrum, skolläkare, expedition, bibliotek, lärarrum och en vaktmästeri inhuserades i den gamla skolan, hus 1.

År 1962 infördes den svenska nioåriga grundskolan som en vidareutveckling av den enhetsskola som växt fram under efterkrigstiden, men det kom trots detta att dröja till början av 1970-talet innan folkskolan slutligen upphörde helt. Kvarlevor från den äldre folkskolan fanns kvar runt om i de flesta svenska grundskolornas låg- och mellanstadium, där man fortsatte använda skolbänkar och hade fasta klassrum och klasslärare. För Ransbergsskolan finnes inga belägg för att införandet av grundskolan föranledde några direkta ändringar av skolbyggnaderna.

Fönster som sitter i kedjor på hus 2 och 3.

Fönster i rad på hus 4.

Två etapper med tämligen omfattande ombyggnader av delar av huvudbyggnaden på Ransbergs skola genomfördes 1980-talet. Arbetena omfattade byggandet av den näst senaste byggnadskroppen, invändiga byggnadsarbeten med el- och vvs-installationer men även utvändiga arbeten genomfördes.

1990

Den mest sentida utbyggnaden av skolan är enplanshuset i den sydöstra delen av skolområdet. Byggnaden uppfördes av White arkitektkontor på 1990-talet. Huset har en betonggrund, en regelstomme och ett sadeltak med shingel av tjärpapp. Fasaderna har stående locklistpanel som är målad med falurödfärg. Samma fasadmaterial som den övriga skolan. Valet av just den stående panel för hela skolan kan ses som att man har underordnat den nyare byggnaderna den gamla skolan. Hus 1 har fått stå som riktmärke för val av fasader på de andra byggnaderna. Byggnaden som tillkom på 1990-talet är till synes en klassisk skolbyggnad med sadeltak som har ett. Fönstren är vitlackerade aluminiumfönster. Huset är generellt i enkelt utförande de arkitektoniska detaljer som finns sitter på gavlarna. Det sitter smala lodräta fönster vilket nästan ger intrycket av något kyrkligt. Med partiellt snedställ panel som är vitfärgad som framhäver fönsterpartierna.

Värdering av skolområdet

Skolan är upptagen i en byggnads inventering över Tibro som är gjord år 1983. Beställaren var Tibro kommun och dåvarande Skaraborgslänsmuseum gjorde inventeringen.

Den ena delen utgörs av skolmiljön som är stramt uppbyggd med husen placerade i vinkel till varandra och med stråk som sammanbindande linjer. Här får miljön nästan en ståndsmässig prägel med den storslagna folkskolan med sin flygelbyggnad i den nyare skolan. Här finns såväl upplevelsevärden som byggnadshistoriska värden. Skolmiljön har också ett stort samhällshistoriskt värde genom sin funktion. Här har generationer av Tibrobor gått i skola. Det finns också en tydlig kontinuitet genom att området byggts ut ytterligare med skolbyggnader.

Hus 1 från väster med en skolgård på den södra sidan av huset.

Miljön kring skolan är välbevarad och byggnaderna besitter ett kulturhistoriskt värde genom sin välbevarade karaktär och genom sin funktion. De utgör en viktig del i den större skolmiljön med byggnader från olika skeden i Ransbergs och Tibros historia. De gamla är placerade parallellt eller i vinkel till varandra vilket är av betydelse för upplevelsen av området.

I vinkel med skolbyggnaden ligger gymnastikbyggnaden från 1970-talet. Den lämnar siktlinjen öppen till den gamla skola sett ifrån vägen, detta ger ett pampigt intryck. Medan den nya delen ligger vid sidan aningen nedsänkt med en tydlig funktionalistisk karaktär för sin tid.

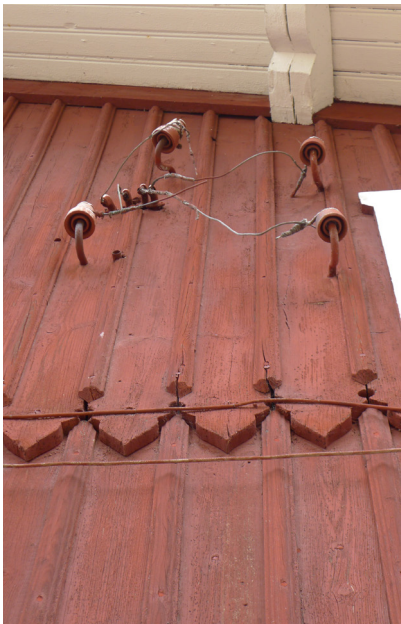
Bevarade äldre miljöer är viktiga för en ords identitet och särart. Att slå vakt om de värden som finns är avgörande för en hållbar samhällsutveckling såväl ekonomiskt som ekologiskt och socialt. Ransbergs skola byggdes år 1890 och har varit plats för en rad olika skolformer, då skolreformen slutligen genomfördes 1961 så byggdes senare skolan ut på 1970-talet. Inför skolreformen, då realskolan blev grundskola, byggdes Ransberg skola troligen om ytterligare med små förändringar för att modernisera undervisningen.

Den gamla Byggnaden karaktäriseras av sina stora takfall, av husets relativt ovanliga bredd. Det kulturhistoriska värdet motiveras av byggnadens välbevarade exteriör, av kopplingen till bruksmiljön och av att traktens första skola. Det har ett högt miljövärde genom sitt centrala läge i Ransbergsocken. För att det kulturhistoriska värdet ska bibehållas är det väsentligt att bland annat följande bevaras: Byggnadens ålderdomliga form och proportioner. Fasadens stående lockpanel målad i röd slamfärg. Äldre dörrar och fönster.

Det kulturhistoriska värdet motiveras av dess funktion som skola för traktens barn och dess välbevarade karaktär. För att det kulturhistoriska värdet ska bibehållas är det väsentligt att bland annat följande bevaras: Äldre fönstersnickerier och -omfattningar. Takets utskjutande takutsprång. Frontespiser på var långsida. Byggnadens form och proportioner.

Gymnastiksal med ribbstolar och fönsterrad.

Snickeri detaljer på hus 1. Till vänster är en profilerad sågtandspanel på gavelns övre del. På den mittersta bilden går det att se sitter profilerade taktassar. Bilden till höger visar det enda fönstret som har kvar fönsterfoder med snickarglädje. Det är troligen original men det kan också vara foder som återskapats då dom ser ut att vara i väldigt gott skick.

Det enda original fönstret sitter på den östra fasaden, hus 1.

Skolgården från väster.

1970

Arkitekturen har stark släktskap med den som användes för betydelsefulla offentliga byggnader vid samma tid vilket tydliggör skolans funktion i Ransberg. De rustika materialvalen av röd locklistpanel och vita trä och plåtdetaljer möter varandra i en lyckad förening och utgör arkitekturens kärnkomponenter. Omsorg om markplanering och detaljer är slående och vittnar också om ett ansvarstänkande om barnens dagliga miljö som genomsyrade dåtidens skolbyggande. Till skillnad från skol- och förskolebyggnader som började uppföras på 1980-talet var 1970-talets skolor och förskolor individuellt och omsorgsfullt utformade. Gårdsmiljöerna var genomtänkta och visuellt tilltalande. Skolan är på tidstypiskt sätt icke hierarkiskt uppbyggd och dess olika delar samverkar och stärker varandra. Den stora volymen har effektivt brutits upp genom att delas upp i mindre enheter som samlas kring flera gårdar. Som helhet är skolan fint inpassad i kringmiljön. Boverkets allmänna råd om vilka byggnader som kan vara särskilt värdefulla enligt PBL 8 kap 13§ listar ett antal kriterier. Med avstamp i ovanstående värdering bedöms följande kriterier vara applicerbara. Byggnader som har representerat för lokalsamhället viktiga funktioner eller verksamheter, t.ex. skolbyggnader. Byggnader som belyser tidigare stadsbyggnadsideal och arkitektoniska ideal samt värderingar och tankemönster.

I egenskap av Socknens enda skola då Tibro omvandlades från municipalsamhälle till planlagd stad utgör Ransberg skola ett exempel på en byggnad som haft en betydelsefull roll i Kommunen. Genom skolan i Ransberg förmedlas berättelsen om svenska skolanläggningars utveckling under 1900-talet. Innan mitten av 1900-talet manifesterades gärna skolorna som monumentala byggnader som höjde sig över den omgivande bebyggelsen. När Ransbergs skola uppförs i slutet på 1800-talet placeras den på en höjd centralt i socknen.

Uppdelningen i flera olika huskroppar med intima gårdsrum gör att den relativt stora volymen upplevs som mänsklig och underordnad i förhållande till omgivningen. Den enkla och enhetliga

Hus 1, den östra sidan av huset med stora fönster.

arkitekturen med avsaknad av tydlig framsida och huvudentré bidrar till att skolmiljön upplevs som ohierarkisk vilket speglar tidens vision om ett jämlikt och demokratiskt samhälle där skolan fyllde en viktig opinionsbildande funktion.

Byggnadshistoriskt värde i skolbyggnaden är som helhet inte förändrad i någon större omfattning. Förutom en utbyggnad 1928 och en del invändiga ombyggnader, ändringar i form nya dörröppningar i fasad, delvis utbytta fönster och förbättrad ventilation, delar av de ursprungliga materialen i konstruktionen är kvar, vissa interiörer finns bevarade. Skolans arkitektur och konstruktion har ett historiskt värde då de är bra exempel på den nyklassistiska eller nationalromantiska influenser. Men det finns även spår av folkhemsarkitektur eller den mer renodlade funktionalismen, i form av de utbyggda stora fönstren, som ger ett genomgående ljusinsläpp. Byggandet av Ransbergs skola präglades av äldre tiders hantverksmässighet, då den industrialiserade och rationaliserade byggarbetsplatsen ännu inte riktigt fått sitt genombrott vid skolans tillkomst. Skolbyggnaden i sig är en således en för sin tid typisk avvägning mellan äldre arkitektoniska ideal och byggande med inslag av nya material och metoder som ger en försmak av efterkrigstidens allt mer modernistiskt präglade skolbyggnadskonst. Ur ett lokalt perspektiv representerar Ransbergs skola en ovanlig sammansättning av en skolmiljö, både vad gäller funktion och tillkomst. Ur såväl regionalt som nationellt perspektiv är Skolan i Ransberg en god representant för en övergångsperiod i skiktet mellan 1800- och 1900-tal, då den tidigare folkskolan ersattes av den nioåriga enhetsskolan, vilket i förlängningen innebar stora förändringar avseende skolarkitekturen. De nya enhetsskolorna präglades av en ny syn på pedagogik och skolorna gestaltades för att möta den nya skolans behov. Nytt var också åldersindelningarna med låg- och mellanstadium där de två vanligen inrymdes i samma skolbyggnad. Ransbergs skola uppfördes förvisso som en folkskola men uppvisar likväl många av dragen från en typisk enhetsskola, så som ombyggnationer

Tillbyggnad på hus 1, troligen utbyggt ca 1950-tal.

Utbyggt skärmtak, bildar som en modern farstukvist. Hus 1.

Hus 1 och 5 från söder vid angränsning till skogen.

kom att forma den. Skolan har även ett starkt arkitekturhistoriskt värde kopplat till sällsynthet då den är en av mycket få offentliga byggnader som finns i Ransberg socken. Där är skolan en av få storskaliga byggnader kvar i Ransberg socken. Ransbergs skola har ett stort samhällshistoriskt värde i egenskap av att vara en modern skola på en landsort i Tibro kommun. Ransbergs skola är en god representant för den lokala historien från slutet av 1800-talet fram till 2000-talet. Visar hur det växande samhället manifesterade sig genom offentliga byggnader. Skolan representerar en särskilt betydelsefull epok, som innebar att befolkningen i Tibro kommun likt i övriga städer och tätorter i Sverige, ökade mycket snabbt under perioden 1900-talet. Värdet av en välbevarad skolmiljö från 1900-talets kan på en övergripande plan ses som en representant för den moderna välfärdsstatens framväxande reformerade skolväsende.

Kulturhistorisk konsekvensbedömning

I hela Tibro kommun finns ett fåtal skolor uppförda under samma period som skolan i Ransberg. Dessa skolor utgör också medelpunkt i ett mer eller mindre samtida bostadsområde, park och skogsmark omger skolan ny bebyggelse växer fram fort i området vilket kan påverka den historiska läsbarheten av skolan och orten. Den låga, mänskliga skalan utformningen med flera sammanlänkade byggnadskroppar och avsaknaden av tydlig huvudentré gör dessa skolor till tydliga representanter för 1900-talets skolbyggandets utveckling som på 1900-talets andra hälft präglades av en strävan efter en jämlik och icke-auktoritär skolmiljö.

En rivning av Ransbergs skolanläggning skulle innebära att en bärande del i distriktet samplanerade helhetsmiljö med bostäder, skolor med mera, skulle försvinna. Därutöver raderas en skolanläggning som med sin placering, utformning och planlösning pedagogiskt berättar om hur 1900-talets värderingar och ideal påverkade utformningen av tidens skolor.

Gången under skärmtaket vid hus 4.

Vidare skulle en rivning av skolan innebära att Ransbergs kulturhistoriskt sett mest värdefulla skola från denna period gå förlorad. I ett lokalt Tibroperspektiv påverkas därmed möjligheten att uppleva det modernistiska stadsbyggnadsidealet där en större skola utgör en central del av en landsort. Att en ny skola planeras uppföras i ungefär samma läge innebär dock att själva skolfunktionen kommer att finnas kvar på platsen.

En rivning av Ransberg skulle innebära förlusten av en miljö som pedagogiskt berättar om 1900-talets skolideal samt stadsbyggandsidealet av det offentliga raderas. I berättelsen om tidens stadsplaneringsideal med skolan i centrum av det nya framväxande samhället, som berättelsen om 1900-talets jämlika och demokratiskt präglade skolgestaltningssideal.

Rekommendationer

I det fall projektet går vidare med planerna på att riva skolanläggningen, bör stor vikt läggas vid utformning och placering av ny bebyggelse. För att bygga vidare på skolans utformning enligt följande:

- Ny skolanläggning bör uppföras medvetet i förhållande till omgivande bebyggelse, avseende underordnad byggnadshöjd och mänsklig skala.

- Eventuell tillkommande bostadsbebyggelse planerar att placeras på, eller i nära anslutning till skolgården. Bostadsbebyggelsen bör därför utformas avseende framförallt höjder, volymer, gårdar och grönska i förhållande till både befintliga, omgärdande flerbostadshus samt ny skolanläggning.
- Befintliga strukturer i form av trafikseparering, slingrande gångvägar, grönytor, planterade träd, höjdvariationer samt berg i dagen bör i möjligaste mån bevaras och integreras i utformningen av det nya området.
- Vid en total rivning av befintlig skolbyggnad är det svårt att ur ett antikvariskt perspektiv motivera återanvändande av byggnadsdelar, material eller stildrag. Återbruk av den gamla skolbyggnaden rekommenderas om inte på annan sätt så avyttring till en byggnadsvårdhandel.
- Ett helhetsgrepp bör tas om kommunens skolor för att säkerställa att de anläggningar som tydligast visar olika tidsepokers arkitektoniska och pedagogiska ideal, och som därmed har ett högt kulturhistoriskt värde, bevaras och brukas som skolor i framtiden.
- Då föreliggande konsekvensbedömning endast omfattar rivning av skolanläggning bör även en kulturhistorisk konsekvensbedömning över planförslagets påverkan på kulturmiljön som helhet tas fram i samband med fortsatt planarbete.

Referenser

Arkiv

Västergötlands museums arkiv.

Tibro kommun, Stadsbyggnads enhetens arkiv.

Informanter

Ingvar Aronsson, f.d. elev på skolan. Jobbat som lärare.

Martin Toresson, Tibro museum.

Ragnar Olosson, anställd på Tibro kommun.

Internet

Digitaltmuseum.se/search/?q=tibro+ransberg

Kulturmiljöbild, <http://kmb.raa.se/cocoon/bild/index.html>

Lantmateriet.se/sv/kartor-och-geografisk-information/kartor/

Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister. <http://www.bebyggelseregistret.raa.se/bbr2/sok/search.raa>

Litteratur

de Laval, S. (2007). Arkitektur i skolan: för att se världen med nya ögon. Stockholm: Arkitekturanalys.

Johansson, Anders Martin (2011). Från roteskola till teknikcentrum: skolan i Tibro under ett par århundraden. [Tibro: Anders Martin Johansson

Ransbergs hembygdsförening (1981). Om Ransberg: från äldsta tid till nutid. D. 1. Ransberg: Utg.

Ransbergs hembygdsförening (1981). Om Ransberg: från äldsta tid till nutid. D. 2. Ransberg: Utg.

Administrativa uppgifter

Handlingar

Västergötlands museums dnr: 3.5.2-2021

Beställare

Tibro kommun

Projektledare

Roberth Olofsson, antikvarie, Västergötlands museum

Dokumentationsmaterialet förvaras i Västergötlands museums arkiv.

Hus 2 från norr.

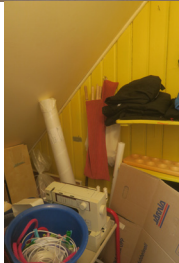
Bilbilaga

Bild invetering

		Hus 1 Exteriör och interiör		
		Orginalfönster		
				
				
				

		Huvudentre		
				
		Brandtrappa på den västra gaveln		
				
				
		Ingång till källare		

		Källarfönster		
				
		Klassrum		
		Utrymme med äldre spontad panel		
		Trappa ner till källarvåningen		
		Personal utrymme		

		Hygien utrustning		
		Mindre odlingar		
				
		Städskrubb innanför toalett		
		Städskrubb med orginalpanel		
				

		Aktivitetslokal i källaren		
		Biblotek i källaren		
		Vaktmästeri		
		Äldre tapet inuti en gaderob, ca 1930-tal		
		Kontor		

		Elevhälsan		
				
		Hälsoinformation från 1900-talets första hälft		
		Utrymme vid kattvind		

		Hus 2 Exteriör och Interiör		
		Matsalen		
				
				
				

		Korridor i anslutning till matsal.		
		Dryckessink		
		Kök		
		Matsal		

		Kök		
		Kök		
		Matsal		
Hus 3 Exteriör och Interiör		Parkering och baksida på gymnastiksal		

				
				
				
		Omlädningsrum		
		Idrottslärares kontor		

		Idrottslärarens kontor		
		Omlädningsrum		
		Innehåll i ett skåp		
		Gymnastiksal, öppning i väggen som fungerar som förvaring		

				
		Hus 4 Exteriör och Interiör		
				
				

				
				
		Klassrum		
				
				

				
		Kapprum i sidokorridor		
		Hus 5 Exteriör och Interiör		
				
				
				

		Källaringång		
				
		Gavel åt väster med skolklockan		
				
				

		Klassrum		
				
		Hemkunskap, muffinsrecept		
		Klassrum		
		Elev arbeten		

				
		Inspelningsrum för elever		
				
		Sidokorridor		

		Lärrum		
		Förrådsbyggnader		
		Stickespånstak inuti förråd		
				
		Äldre vattenpump inuti förråd		

		Gulmålad trädörr på förrådet		
				
		Denna byggnad var troligen utedass under 1900-talets första hälft.		
				
		Kringliggande miljöer Busshållplats vis skolan.		

Örlensvägen åt väster

		Lekplats vid skolan		
				
				
				
				
				

				
				
				
		Mindre odling söder om hus 1		
		Fotbollsplanen söder om hus 1		

		Fotbollsplan i anslutning till skolan		
				
				
		Skolan sett från skogen		
		Koja bygg av elever		
		Grillplats		

		Skogen angränsar direkt till skolområdet		
				
		Ransbergs nya kyrkogård ligger nära, det går att se skolbyggnaderna genom träden		
				
		Ransberg kyrka ligger inte långt bort		
		Campingen sett från vägen		

		Gård som ligger mittemot skolan		
				
				
		Till väster om skolan ligger ett bostadsområde.		
		Ransbergs kyrka ligger nära skolan		